

Inhoud

Openbare uurwerken in Heemstede en Bennebroek <i>Daan en Ellen Kerkvliet</i>	3
Boerderijen in Heemstede: de Dinkelhoeve of de boerderij van Milatz <i>Cees Peper en Marloes van Buuren</i>	12
Tot eer der ouderen, de stamboom van de familie Willink <i>Anja Kroon</i>	19
Herenweg 180, een statige villa uit 1891 <i>Marloes van Buuren</i>	25
Heemstede in beeld: collectie glasnegatieven 1928-1934 <i>Klaartje Pompe</i>	32
De woningen van Bouwbureau J.E. Baalbergen & A. Volkers, deel 2 <i>Marc de Bruijn</i>	35
Bavo, Maria en Crispinus: de nieuwe klokken van Berkenrode in 1948 <i>Marloes van Buuren</i>	43
Van het bestuur	49
Excursies	49
Blijvende belangstelling buitenplaatsen	50

Jaarprogramma 2013

14 februari	Excursie museum de Zwarte Tulp in Lisse
16 april	Excursie kathedrale basiliek Sint Bavo in Haarlem
23 mei	Voorjaarsbijeenkomst HVHB en presentatie Groenendaalboek
26 mei	HVHB met stand op de voorjaarsmarkt op de Binnenweg in Heemstede (naast boekhandel Blokker), met onder meer het Groenendaalboek. (NB: het Groenendaalboek is voor leden ook op 23 mei met korting te koop, en daarna ook als ze het rechtstreeks bij de HVHB bestellen)
juni	Wandeling met gids door de wijk Zuiderhout, Haarlem
augustus	Excursie Huis te Vogelenzang
14 september	Open monumentendag, thema: Macht & pracht
21 november	Najaarsbijeenkomst HVHB, 't Trefpunt, Bennebroek

► Het door een elektromotor aangedreven uurwerk van de St. Bavokerk heeft geen slinger en tikt niet.

continu draaiende elektromotor geeft een signaal naar de wijzeraandrijving, waardoor de wijzer elke zestig seconden verspringt. Het slagwerkgedeelte wordt eveneens door een elektromotor aangedreven.

Originele staat

In de toren van de kerk *Onze Lieve Vrouwe Hemelvaart* aan het Valkenburgerplein komen we weer een fabricaat van Eijsbouts tegen. Het inmiddels 82 jaar oude, nog geheel mechanische uurwerk verkeert in een uitstekende staat. Alle onderdelen zijn nog origineel, slijtage is na al die jaren voor het oog niet waarneembaar. Kerkgangers en omwonenden kunnen ervan op aan dat de klok op tijd loopt, want de koster zorgt dat het trouw elke week wordt opgewonden.

Blauwe wijzerplaten

Wie kent ze niet, de blauw betegelde wijzerplaten op de torenachtige opbouw van de *bibliotheek* – de voormalige Dreefschool – aan het Julianaplein. Ze hebben net als het gebouw zelf de typische kenmerken van de Amsterdamse School. Het is vermoedelijk de eerdergenoemde firma Addicks die direct bij de bouw in 1930 een elektrische uurwerkinstallatie heeft geplaatst. Centraal tussen de vier wijzerplaten staat een grote elektromotor. Een tandwieltrein zorgt voor de juiste snelheid waarmee de vier assen de vier wijzerstellen aandrijven.

Verscholen

Onzichtbaar vanaf de openbare weg, verscholen tussen het groen achter het hoofdgebouw van *GGZ inGeest*, staat een in 1932 gebouwd kerkje met een toren-

▲ Bavo, Heemstede

▲ Bibliotheek, Heemstede

Herenweg 180, een statige villa uit 1891

Marloes van Buuren

Respect voor de oorspronkelijke stijl waarin een huis gebouwd is, dat is een eigenschap die bij onze historische vereniging hoog in het vaandel staat. Herenweg 180 is in 2008 met precies dat respect verbouwd. Een toevallige ontmoeting met de huidige eigenares leidde tot een speurtocht naar eerdere bewoners en gebruikers van het pand dat vroeger bekend stond als Soeka Boemi of 'Het huis met de vaas'.

Als je vanaf de Lanckhorstlaan rechtsaf de Herenweg op gaat, ligt aan je rechterhand dicht aan de weg eerst een rij van zes wit geschilderde huizen. Daarnaast staat, iets meer naar achteren, het grote vrijstaande huis Herenweg 180. Het is goed mogelijk dat u er wel eens binnen bent geweest voor

een condoleance, want van 1976 tot 2006 was er een uitvaartorganisatie gevestigd. Toen Caroline van Reenen het huis in 2007 kocht, was er niet veel over van de grandeur die het ooit gehad moet hebben. Op de begane grond waren alle plafonds met maar liefst tachtig centimeter verlaagd, de oorspronkelijke hoge

► Herenweg 180 is gebouwd in 1891.

▲ Zandvaartkade, 1929. De heren links staan misschien wel op een deel van het brugdek bestemd voor de Zandvaartbrug. Op de achtergrond links de Bavokerk, de IJzeren brug en Binnenweg 1 (nu Flamingo Casino en Bij Bomans). Rechts staan de huizen van woningbouwvereniging De Haemstede aan de Zandvaartkade en het Haemstedeplein.

► Bouw van de Zandvaartbrug, 1929, gefotografeerd in oostelijke richting. De verspringing in de bekisting zie je nu nog terug bij de hoek, het trappetje en de balustrade van de brug. Op de achtergrond links is nog net de koepel van Hageveld te zien. Ook in de bouw waren er rangen en standen; arbeiders met petten en heren met hoeden op. Verder valt op hoe handmatig toen gebouwd werd.

▲ *Het zeshoekige huis met 82 ramen vangt op ieder moment van de dag volop het licht.*

souterrain, de begane grond, de eerste verdieping, en zolderetage en daarboven nog een grote bergzolder, in totaal 1400 kubieke meter en 420 vierkante meter. Er was vroeger een aparte dienstbodenwoning in het huis, met een eigen opgang.

afkomstig uit Hongarije. Karoly kwam op vierjarige leeftijd naar Nederland. Na de dood van het echtpaar Kwak (Cornelis Lourens Kwak overleed in 1947,

Karoly Forintos

Huize Karoly werd gebouwd in 1924-1925. Cornelis Kwak noemde het naar zijn aangenomen zoon, Karoly Forintos,

▼► *Op twee plekken in het huis zit nog glas van Atelier Bogtman.*

Bavo, Maria en Crispinus: de nieuwe klokken van Berkenrode in 1948

Marloes van Buuren

In mei 1948 kreeg de Bavo in Heemstede nieuwe klokken. Hans Laimböck sr, van de firma in handschoenen aan de Herenweg, speelde een centrale rol bij het bijeenbrengen van geld en bij de onderhandelingen met klokkengieterij Petit & Fritsen. In 2008 kon u in HeerlijkHeden 136 al een korte bijdrage over de klokken lezen. Dankzij twee fotoalbums, de bewaarde papieren van de familie Laimböck en wat verder al bekend was, is het verhaal nu compleet te vertellen.

Zoals bij zovele kerken in Nederland worden in de Tweede Wereldoorlog ook de twee luidklokken van de Bavo door de Duitse bezetter gevorderd. Op 6 januari 1943 krijgt pastoor Van Mierlo van de Duitse autoriteit de mededeling dat de klokken weggehaald zullen worden. Op 7 januari volgt een brief van burgemeester Van Riesen waarin hij de pastoor op verzoek van 'de Commissaris in deze provincie' vraagt te zorgen dat deze 'onvermijdelijke maatregelen' zonder moeilijkheden kunnen verlopen. De kerk ontvangt een reçu waarin vermeld

staat dat de klokken Bavo (diameter 88 cm, 377 kg) en Henricus (107 cm en 760 kg) gevorderd zijn. Ook is vermeld dat dit onder protest gebeurd is. Pastoor Van Mierlo beriep zich op het gewijde karakter van de klokken, waardoor ze gebruiksvoorwerpen waren van de katholieke eredienst.

In oktober 1943 bericht het kerkbestuur al aan de heren Petit en Fritsen van de gelijknamige klokkengieterij in Aarle Rixtel, dat ze graag op de lijst gezet worden 'voor eventuele levering van nieuwe kerkklokken'. In maart 1944

► De klokken Maria - 'Eendracht', Crispinus - 'Arbeid' en Bavo - 'Welvaart' maken hun rondtocht door Heemstede.